Jak správně vybrat štěně

04.04.2023
MVDr. Marta Skrejvalová

V době covidu nastal ohromný babyboom v chovu psů i koček – lidé byli zavření doma a vlastnictví psa bylo jednou z povolenek k pohybu venku. Nebyl to úplně dobrý důvod k pořízení psa, nicméně lidé měli dost času na výchovu štěňátka, tudíž to bylo relativně ospravedlnitelné. Bohužel to přineslo také velký rozmach množitelů, kteří s vidinou zisku opravdu kryli cokoli, co mělo čtyři nohy.

A jak vybrat správné štěňátko a nenaletět množce? Ideální je vybírat u chovatele štěně s průkazem původu (PP) – je to záruka minimálně toho, že budete mít plemeno, které jste si vybrali, v mnoha případech i jistota, že štěně neonemocní některou z dědičných nemocí, které lze testovat. PP je „rodný list" štěněte, doklad o tom, že jeho rodiče jsou opravdu jeho rodiče. V dokumentaci chovatele je i krycí list, tj. potvrzení o tom, že daný pes kryl danou fenu, oba rodiče bývají snadno dohledatelní v databázi chovatelského klubu, zpravidla i s informacemi o jejich kvalitě – vadách a přednostech, u starších zvířat i s hodnocením jejich potomstva. PP dostane každé štěně po takto prověřených rodičích, i kdyby mělo předkus, puntíky nebo 3 nohy.

Správný chovatel s vámi bude komunikovat, bude vás lustrovat, zda jste pro jeho odchov těmi nejvhodnějšími pánečky, klást vám někdy dost osobní otázky ohledně rodinného zázemí, dětí, ostatních zvířat, aktivit, které provozujete, pracovního vytížení. Pozve si vás na návštěvu, abyste se osobně poznali a vy jste viděli, v jakém prostředí štěňata vyrůstají a jak se jim matka a chovatel věnují. Obvykle to probíhá až po 3. týdnu věku, kdy už matka opouští porodní bednu a je ochotná pustit ke štěňatům i cizí lidi – vše se v této době podřizuje pohodlí feny a minimalizaci stresu. Chovatel vám předvede štěňátka v ohrádce nebo místnosti s matkou, starší nechá běhat navolno nebo je pustí i ven na zahrádku. Podle okolností si můžete štěně buď vybrat nebo vám ho chovatel po zralé úvaze přidělí – je za tím snaha dát vám takové zvíře, se kterým budete spokojeni a prožijete spolu plnohodnotný život. Rozhodně se nebojte ptát na různé věci – na zdravotní testy rodičů, možnost návštěv, další chovatelský servis, úpravu, podmínky uchovnění, pokud uvažujete o chovu. Dobrý chovatel vám vše rád a bez vytáček zodpoví.

Víte, že chovatel vám může prodat štěně až po 50. dnu věku? Fena kojí štěňata do 5-6 týdnů a do 7. týdne je učí, jak komunikovat s ostatními psy, jak se podřizovat a zabránit konfliktům. To je velmi důležitá dovednost, kterou následně rozvíjí i nový majitel asi do 13. týdne věku. Štěňátko také musí mít **mikročip** a mělo by být také naočkované a 2-3x odčervené.

A až nastane den D - ke štěněti byste měli dostat minimálně **očkovací průkaz nebo pas**, kde bude uvedeno číslo mikročipu a data odčervení i očkování, od čehož se poté odvíjí další veterinární péče. Samozřejmostí by měla být **kupní smlouva,** kde je opět uvedeno celé jméno štěněte, jeho čip, datum narození, očkování a odčervení, jména jeho rodičů, certifikáty o provedených vyšetřeních (např. genetická vyšetření, vyšetření na dědičné oční vady, test sluchu…) a podmínky prodeje. Většina chovatelů přidá i **výbavičku** - obojek, vodítko, mističky, krmení, nějakou hračku, a také **rady do začátku** - jak s pejskem zacházet, jak často a čím krmit, na co si dát pozor. Průkaz původu Vám chovatel zašle po obdržení z plemenné knihy, což bývá kolem 3.-4. měsíce věku štěněte.

U dobrého chovatele si štěnětem si koupíte též kousek jeho srdce a rodiny. Je pro vás v podstatě po celý život psa k dispozici se svými radami a pokud se dostanete do opravdu tíživé situace, vynasnaží se vám pomoci, psa si vezme zpět nebo mu společně s vámi bude hledat nový domov.

O praktikách množíren si napíšeme příště.